

[Landbrugsministeren.]

for de forskellige Brug er ens pr. Hektar efter Driiftsbureauets Opgørelse, men det er ikke rigtigt, det staar tydeligt og klart i den sidste Meddelelse, at de smaa Brug, de under 10 ha, betaler 30 Kr. pr. Hektar, medens de store betaler 26 Kr., og ingen kan derfor med Rette paastaa, at det er det samme Beløb.

Det afgørende for at foretage en Ekspropriation er, for mig, at Almenveilet kræver det, og da nu Netto-Udbyttet, Forrentningsudbyttet og Samfundsudbyttet er langt mindre for Ejendomme, der er over 30 ha, end for Ejendomme, der er under, vil det efter min Mening i alt Fald i mange Aar ikke være samfundskonomisk forsvareligt at gaa til Ekspropriation for de smaa Gaardes og større Husmandsbrugs Vedkommende.

Det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal gentog sin Udtalelse om, at der er for lidt Sikkerhed for Fæsterne, og det ærede Medlem vil fralægge sig Ansvar for Indførelsen af en saadan Bestemmelse i den gældende Lov, men det kan det ærede Medlem ikke komme bort fra. For det første reter det ærede Medlem i denne Udtalelse den haardeste Anklage mod sit eget Parti, der stemte derfor i 1919; og dernæst kan det ærede Medlem ikke frigøre sig selv, for det ærede Medlem har gentagne Gange ændret Loven paa andre Punkter i den Tid, han var Minister, og enten maa han have overset, at der paa dette Punkt ikke er fuld Sikkerhed for Fæsterne, eller ogsaa har han ikke villet fremsætte Forslag for Rigsdagen, der gik ud paa at yde større Sikkerhed. Jeg har udtalt, at hvis det er rigtigt — jeg kan ikke se, at der ikke er tilstrækkelig Sikkerhed, men hvis det ærede Medlem kan paavise, at det er saaledes —, er jeg villig til Forhandling paa dette Punkt.

Det ærede Medlem sagde, at ingen, der holder paa 8 Timers Dagen og Tariflønninger, kan gaa ind i et Statshusmandsbrug. Men hvis det ærede Medlem har fulgt en lille Smule med i Udviklingen, ved han, at der er en Mængde Mennesker, der, skønt de har staaet som Fagforeningsmedlemmer, meget gerne er gaaet ind i Statshusmændenes Kreds og har været glade for det bagefter, og det ærede Medlem ved ogsaa, hvis han da følger en lille Smule med i Fagforeningsbevægelsen, at de Herrer, som staar i Fagforeningerne, ingenlunde siger, at man ikke maa arbejde mere end 8 Timer; der er noget, der hedder Overarbejde, som de aldrig har afvist som værende samfundsskadeligt, og det er det, der

finder Sted i Statshusmandsbrugene Gang efter Gang.

Jeg har aldrig sagt fra denne Talerstol, at Statshusmændene kan nøjes med 6 Timers dagligt Arbejde. Jeg har sagt, at paa et Møde, hvor dette Spørgsmaal blev fremdraget, stod en Statshusmand op, der er anerkendt som en af Sjællands dygtigste, ogsaa med Hensyn til at føre Regnskab, og sagde, han paa sit Statshusmandsbrug gennemsnitlig Aaret rundt havde en Arbejdstid, der ikke laa over ca. 6 Timer daglig. Det er det, jeg har fremdraget. Om det er rigtigt i al Almindelighed, kan jeg selvfølgelig ikke udtale mig om, for der foreligger ikke noget Regnskab eller nogen officiel Meddelelse derom.

Det ærede Medlem havde ondt ved at finde paa nye Betæneligheder og gik derfor ind paa Fremsættelsen af en Række hasarderede Udtalelser, idet han sagde, om jeg da vilde mene, at der var mere Beskæftigelse i det Lovforslag, der her er Tale om, end i den gamle Udstykningslov. Det er der ingen Mennesker, der har sagt et Ord om. Aarsagen til, at vi foretrækker det foreliggende Lovforslag om Erhvervelse af Jord fremfor den Jord, der er købt i den fri Handel, er Ønsket om, at Jorden skal erhverves til rimelige Priser.

Hvis det ærede Medlem kan anvise os nogen anden Vej til at skaffe Jord til rimelige Priser — og hermed mener jeg Priser, der ligger omkring Jordværdien —, har vi ikke det fjerneste Ønske om Ekspropriation. Men Erfaringen viser os, at alle Vegne, hvor man har købt Jord, ligger Salgsprisen betydeligt over Jordværdien. Jeg behøver bare at henvise til den gamle Husmandslov, som maatte have gode Betingelser i Øjeblikket, da der findes saa lidt Præstegaardsjord og Lensjord, og da man ikke køber ret megen Jord i Henhold til 4. Oktober-Loven i det fri Marked, fordi man finder den for dyr. Men hvad er Resultatet? At Amtskommissionerne og Statens Jordlovsudvalg har maattet kassere saa mange Ansøgere efter den gamle Husmandslov, at der kun er 174 tilbage, dels fordi Jorden er for dyr, og ogsaa fordi Ansøgerne ikke har været kvalificerede, selvfølgelig fortrinsvis det første. Det er et Bevis for, at det er umuligt i Øjeblikket i det frie Marked at købe Jord efter begge Principper til en nogenlunde rimelig Pris.

Det ærede Medlem fremførte en anden Udtalelse, som viser, hvor langt han er kommet ud i sin Argumentation: at efter Lovforslaget her kunde man ekspropriere for 50 Mill. Kr. Men der staar jo udtrykkelig